

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, M. DCC. XIX.

Casus I. Argumentum. Quomodo computentur voces in Jurepatronatus hæreditario, ad effectum cognoscendi, quis ex Præsentatis ab hæredibus sit instituendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72172)

ARGUMENTUM.

Quomodo computentur voces in Jurepatronatus hæreditario, ad effectum cognoscendi, quis ex præsentatis ab hæredibus sit instituendus?

SUMMARIUM.

- 1 Juspatronatus hæreditarium defertur ad hæredes per stirpes, & non per capita; amplia ut ibi limita, ut num. 4. Et quid de jurepatronatus mixto. Vide ibi.
- 2 Lex emanans pro declaratione juris dubii non solum respicit futura, sed etiam præterita.
- 3 Plures Universitates, vel plura Collegia succedunt in jurepatronatus in stirpes, & non in capita.
- 5 Vox duorum hæredum unius Patroni tantum operatur, quantum vox decem hæredum alterius Patroni.
- 6 Præsentatus ab octo ex decem hæredibus unius Patroni, an sit præferendus præsentato à duobus hæredibus alterius Patroni, & ab aliis duobus ex decem primi Patroni?
- 7 Factum à majori parte Patronorum perinde habetur ac si omnes egissent.
- 8 Ad hoc ut hæredes unius ex Patronis faciant majorem partem, & perficiant vocem; est necessè, quod sit major pars simpliciter, & non comparatione minorum.

CASUS I.

1 Prima conclusio deducta ex hoc Canone, quod juspatronatus hæreditarium deferatur ad hæredes per stirpes, & non per capita, ampliatur, sive hæredes sint ab intestato, sive ex testamento, sive sint descendentes, sive collaterales, sive masculi, sive fœminæ, sive sui, sive extranei, *Roch. de Curt. de jurepatr. verb. Ipse, vel is num. 5. Lambertin. eodem tract. lib. 1. par. 2. quest. 1. art. 26. num. 6. Ricc. collect. decis. 1733. par. 5. & dec. 4233. par. 9. Tondut. quest. benef. 32. num. 4. to. 1. Rota decis. 46. num. 3. coram Priolo, sive juspatronatus sit mixtum, in quo succeditur etiam per stirpes, & pro ratis por-*

tionibus, non verò in capita, *Rota in Mediolanen. Prioratus super mixtura, & filiis familias 15. Junii 1705. superius impress. Par. II. Can. I. & II. Cas. VI. n. 44.* dummodo hæredes ex familia vocati non sint tamquam unum corpus, & collegialiter; quia si sint ita vocati, tunc in eo computatio fit in capita, & non in stirpes; descendentes verò ab eis in stirpes, *Tondut. quest. benef. cap. 157. num. 8. par. 3.* Et sive agatur de jurepatronatus erecto ante hanc Clementinam *Plures*, ubi vigebat opinio, quod juspatronatus deferretur ad hæredes per capita, & non per stirpes, sive agatur de jurepatronatus erecto post hanc Clementinam; non obstante regula, quod virtus legis sit dare normam futuris, non autem præteritis negotiis, juxta *l. Leges 7. C. de legibus, & cap. final. de constit.* in qua se fundant auctoritates, quæ in contrarium adduci possunt, nempe *Spad. conf. 12. lib. 2. Rota coram Lancellotti. apud Vivian. de jurepatr. lib. 4. cap. 1. post num. 71.* quæ tenent, quod in jurepatronatus fundato ante Clementinam *Plures*, successio regulanda sit per capita.

2 Quoniam cum dispositio Clementina emanaverit pro declaratione juris dubii ad dirimendas quæstiones *Doctorum*, ut dixi in *Comment. num. 2.* sequitur, quod non solum respiciat futura, sed etiam præterita, *Felin. in cap. final. de constit. num. 4. Rota decis. 469. num. 4. lib. 1. coram Puteo; & ita in terminis docet Rota decis. 99. per tot. par. 17. recent.*

3 Procedit etiam supradicta conclusio, quando juspatronatus defertur ad plures Universitates, vel ad plura Collegia non solum titulo hæreditario, sed etiam titulo donationis, vel emptionis, tunc enim illæ Universitates succedunt in stirpes, & non in capita, itaut unaquæque Universitas habeat unam vocem, *Lambertin. ubi supra num. 20. Roch. de Curt. ubi supra num. 5. Menoch. conf. 316. vol. 4. Vivian. de jurepatron. par. 1. lib. 4. cap. 1. num. 61.*

5 Limitatur tamen conclusio, quando observantia est in contrarium, præsentandi scilicet per capita in jurepatronatus hæreditario, juxta *Rotam post Vivian. de jurepatr. par. 1. lib. 4. cap. 1.* Et quando Ecclesia unicum habet Patronum, tunc enim

enim hæredes illius ab ipso immediatè instituti succedunt in capita, & non in stirpes, quia tunc non adest præjudicium alterius compatroni, *Vivian. de jurepatr. lib.12. cap.8. num.7.* sed postea filii dictorum hæredum succedunt in stirpes, ut si erant tres hæredes Titius, Cajus, & Sempronius, Titius reliquit quatuor filios, Cajus sex, & Sempronius octo, isti filii succedunt in stirpes; itaut si quatuor filii Titii, vacante Ecclesia patronali, præsentent ad illam Clericum A; & sex filii Caji præsentent Clericum B, & octo filii Sempronii præsentent Clericum C; Iste Clericus C præsentatus ab octo filiis Sempronii, non dicitur præsentatus à majori parte Patronorum, sed omnes præsentati sunt in paritate vocum, quia tantùm operatur vox octo filiorum Sempronii, quantum vox illorum sex, seu illorum quatuor, cùm illi octo repræsentent Sempronium illi sex Cajum, & illi quatuor Titium, *Lambertin. de jurepatr. lib.1. par.2. quæst.1. art.25. num.12. §. Si verò Vivian. eod. tract. lib.4. cap.1. par.1. num.60.*

5 Sed quando Ecclesia habet duos Patronos, quorum unus instituat duos hæredes, & alius instituat decem hæredes; isti omnes hæredes instituti succedunt in stirpes, & non in capita, itaut tantùm operabitur vox duorum hæredum primi Patroni, quam decem alterius Patroni, *Lambertin. de jurepatronatus lib.1. par.2. quæst.1. artic.31. num.12. vers. Unde pro vera.*

6 Sed pone, quod illi decem hæredes ab altero Patrono instituti sint discordes inter se in præsentando, itaut octo ex illis præsentent Cajum, & duo præsentent Titium præsentatum etiam à duobus hæredibus primi Patroni; quæritur, quis ex istis præsentatis veniat præferendus? Videtur esse præferendum Titium utpotè præsentatum à majori parte Patronorum, quia ultra integram vocem primi Patroni habet etiam duas partes vocis ex decem hæredibus alterius Patroni; At hoc non obstante Titius non dicitur præsentatus à majori parte Patronorum, sed esse in paritate vocum cum Cajo, & habere jus æquale, taliter quòd magis idoneus venit præferendus, & si cætera sint paria est locus gratificationi: ratio est, quia vox

illorum decem hæredum erat apud majorem partem, & sic apud illos octo hæredes, qui præsentarunt Cajum, & de præsentatione illorum duorum, qui præsentarunt Titium non est curandum, cùm factum à majori parte perindè habetur ac si omnes egissent, *Roch. de Curt. de jurepatr. verb. Ipse, vel is num.6. Lambertin. eodem tract. lib.1. par.2. quæst.1. artic.25. num.12. versio. Idem dicit ipse, Cassador. decis.2. de jurepatr. per tot. Vivian. de jurepatr. lib.12. cap.8. num.4. & seqq.*

8 Sed ad hoc, ut hæredes unius ex Patronis faciant majorem partem, & perficiant vocem, est necessè, quod sit major pars simpliciter, & non comparatione minorum. Si enim sint decem hæredes unius ex Patronis, & quatuor dirigant eorum vota ad unum, tres verò ad alterum, & alii tres ad alium, neutra præsentatio valeret, quia quamvis illi quatuor faciant majorem partem comparatione minorum, non faciant integram vocem illius Patroni, cui sunt hæredes, sed est necessè, quod saltèm sint sex, quia sex faciunt majorem partem simpliciter omnium hæredum, & in hoc casu, ut præsentatio perficiatur, dicit *Lambertin. ubi supra num.18. versio. Ego dicerem*, licere alteri parti illarum minorum partium, & sic illorum trium accedere ad majorem, idem probat *Roch. de Curt. ubi supra num.6.*

ARGUMENTUM.

Quando Fundator relinquit Juspatronatus proximioribus, non in genere, sed specialiter duobus disjungendo idem Juspatronatus in duas voces, tunc præsentatio facienda est per illos duos tantùm, & per stirpes.

SUMMARIUM.

- 1 Relicto jurepatronatus proximioribus non jure hæreditario, sed jure legati, omnes proximiores in æquali gradu veniunt in capita.
- 2 Juspatronatus gentilitium defertur in capita, & non in stirpes, sed intellige, ut num.6.

Præ-